สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูมัธยมศึกษา ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี

A Study of Competency of Educational Administrators in the Era of Disruptive Educational as Perceived by High School Teachers Affiliated with the Basic Educational Commission in Chonburi Province

เพชรรัตน์ สาพิมาน[1] และ ศิริพงษ์ เศาภายน[2]

Phetcharat Sapiman[1] and Siriphong Sauphayana[2]

Received : January 16, 2024; **Revised** : May 21, 2024; **Accepted** : May 22, 2024

บทคัดย่อ (Abstract)

ในขณะที่โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะ Digital Disruption อันส่งผลกระทบต่อวิธีการทำงานที่ต้องเปลี่ยนไป การเปลี่ยนแปลงแบบฉับพลันหรือนี้เราเรียกว่า Disruption เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ โดยสะท้อนไปถึงภาพรวมโดยเฉพาะระบบการศึกษาที่จะต้องปรับตัวให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง และเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารจำเป็นจะต้องมีสมรรถนะที่เตรียมพร้อมรับต่อการพลิกผันนี้อีกด้วย การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูมัธยมศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี และเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูมัธยมศึกษาที่สังกัดสำนักงาน

---

[1] นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง; Graduate Student, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University; e-mail : Padchrat2523@ gmail.com

[2] คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง Advisor, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University; e-mail: domgogo@hotmail.com

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษาประสบการณ์การทำงานและขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 31 โรงเรียน จำนวน 320 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูมัธยมศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน ตามการรับรู้ของครูมัธยมศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันโดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการให้บริการข้อมูลสารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และครูที่ปฏิบัติการสอนในขนาดสถานศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการพัฒนาตนเองและความแข็งแกร่งของอารมณ์ ด้านการรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง

คำสำคัญ (Keywords) : ยุคการศึกษาพลิกผัน, สมรรถนะผู้บริหาร, การศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

In an era of rapid global change, the phenomenon of Digital Disruption profoundly alters traditional modes of operation, necessitating adaptation. Disruption; often abrupt, is an inevitable consequence, shaping various sectors, notably the education system, which must evolve to remain relevant. Executives too must embrace this paradigm shift with readiness and agility.

The study was conducted to investigate the competency of educational administrators in the era of Disruptive Education as perceived by high school teachers affiliated with the Basic Education Commission in Chonburi Province. The study also compared the competency of educational administrators in the era of Disruptive Education based on the perceptions of high school teachers affiliated with the Basic Education Commission in Chonburi Province, categorized by educational levels, work experience and school sizes. The sample group for this study consisted of government teachers affiliated with the Basic Education

Commission in Chonburi Province during the first semester of the academic year 2023 from 31 schools, with a total of 320 individuals. The 5-point Likert scale was utilized. The reliability index fell between 0.80 - 1.00, with a reliability coefficient of 0.992. The statistical methods employed for data analysis included percentages, means, standard deviations, t-tests, analysis of variance, and paired sample t-tests using Scheffé's method. The research revealed significant findings : 1) The competency of educational administrators in the era of Disruptive Education, as perceived by high school teachers affiliated with the Basic Education Commission in Chonburi Province, was generally assessed to be at a high level, encompassing both an overall perspective and specific dimensions. and 2) When comparing the competency of school administrators in the era of Disruptive Education based on the perceptions of high school teachers affiliated with the Basic Education Commission in Chonburi Province, distinct differences were identified among teachers with varying educational levels. These differences were observed both in the overall assessment and in specific aspects, reaching statistical significance at a level of .05. Except for providing information and public services in contrast, no significant differences were observed among teachers with different levels of work experience, both in the overall assessment and specific aspects. Additionally, teachers instructing in schools of different sizes These differences were observed both in the overall assessment and in specific aspects, reaching statistical significance at a level of .05. Except for personal development and emotional strength, awareness of changes.

Keywords : Disruptive Education Era, Competency of Administrators ,The Office of the Basic Education Commission

บทนำ (Introduction)

โลกในศตวรรษที่ 21 ถือว่าเป็นช่วงของการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้าง นำมาซึ่งโอกาสภัยคุกคาม เงื่อนไขและมีข้อจำกัดใหม่ ๆ อันเป็นผลมาจากการขับเคลื่อนของ 4 กระแสที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวิถี การใช้ชีวิตของมนุษย์อันได้แก่ 1) Globalization การหลอมรวมของสังคมโลก โดยทำให้เกิดการไหลของทุน สินค้า บริการ และผู้คนในทุกช่วงเวลา 2) Urbanization การเปลี่ยนแปลงจากสังคมชนบทไปสู่สังคมเมืองทำให้จำนวนของประชากรเมืองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว 3) Individualization กระแสของความเป็นปัจเจกบุคคลความเป็นตัวของตัวเองที่เพิ่มมากขึ้น บุคคลต้องการแสดงออกมากขึ้น และ 4)

Commonization กระแสในการเผชิญสถานการณ์ร่วมกัน (กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา, 2560) สอดคล้องกับ สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2564 : 30) ที่กล่าวไว้ว่าโลกพลิกผันเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเฉียบพลัน ทั้งด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี บรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โรคอุบัติใหม่ คร่าชีวิตคนหลายสิบล้านคน เกิดกระแสความปกติใหม่ (New normal) เทคโนโลยียุคดิจิทัลกลายเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นของชีวิต ภาษาและการสื่อสาร พัฒนาแบบก้าวกระโดด และเป็นตัวขับเคลื่อนในหลาย ๆ ด้าน และอยู่ในรูปแบบของดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่พลิกผันในสังคมอย่างรวดเร็ว มีความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อนและไม่ชัดเจน การเปลี่ยนแปลงลักษณะนี้เรียกโดยรวมว่าเป็นการเกิดขึ้นของ (Disruption) ซึ่งถือเป็นสภาวะปกติแบบใหม่ของโลกที่ทุกคนต้องหาเทคนิควิธีการหรือเครื่องมือ เพื่อปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ (วัฒนาพร ระงับทุกข์, 2563 : 8) สำหรับการจัดการศึกษาในยุคโลกเปลี่ยนแปลงของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องพร้อมรับปรับการเปลี่ยนแปลง และยกระดับการศึกษาไทยในโลกยุคเปลี่ยนผ่านโดยมีหน้าที่หลักในการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงและพัฒนาวิธีการจัดการศึกษา โดยมีหมุดหมายสำคัญในการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต เพื่อให้ประเทศมีกำลังคนสมรรถนะสูง มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีทักษะชีวิต เป็นคนดี มีวินัย และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ผ่านการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งแนวโน้มโลกในอนาคตใน 7 นโยบายและจุดเน้นปี 2566 และการจัดทำกฎหมายการศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติ พร้อมสร้างการรับรู้สู่สาธารณะอย่างทั่วถึงโดยการจัดการศึกษาและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในยุคพลิกผันของสถานศึกษา เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ใหม่ของทุกคน ที่มิใช่แค่ครูหรือผู้เรียน หากรวมถึงผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนที่จะต้องร่วมกันจัดการเรียนรู้ ตลอดจนสมรรถนะของผู้บริหารมีความสำคัญและจำเป็นมีผลต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยบทบาทคุณลักษณะและสมรรถนะของผู้บริหารที่ดี ย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา เพื่อตอบสนองโลกที่ผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ ผู้บริหารจะเป็นผู้ที่สามารถพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส โดยการนำแบบ VUCA Leadership ซึ่งเป็น Framework ด้วยการนำเอานโยบาย 1) มุ่งเน้นที่ความยั่งยืน 2) ใช้อำนาจอย่างสมดุล 3) สร้างพื้นที่ให้ทุกคนมีส่วนร่วม 4) ให้คุณค่ากับความสัมพันธ์ 5) คิดและวางแผนแบบองค์รวม ประกอบกับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงพลิกผันอยู่ตลอด ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับตัวเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ ทั้งในด้านของสมรรถนะที่อยู่ในตนเอง และสมรรถนะที่จะต้องให้เกิดขึ้นกับบุคคลในองค์กรหรือสถานศึกษา เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายที่ประสบผลสำเร็จในด้านต่าง ๆ โดยทุกองค์ประกอบเหล่านี้มีความจำเป็นและสำคัญยิ่ง เพื่อยกระดับองค์กรให้เข้าสู่ยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงพลิกผัน (กัญญานิษฐ์

ขุนประดิษฐ์, 2562) และจะเห็นได้ว่าสมรรถนะของผู้บริหารในยุคผลิกผันมีความสำคัญและจำเป็นจากบทความและงานวิจัย

พิมพ์ประไพ ดวงบุบผา และ เตือนใจ ดลประสิทธิ์ (2566) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาในยุค Digital Disruption ผู้บริหารมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความเข้าใจในการบริหารสถานศึกษา มีการพัฒนาตนเอง เตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล Bert Kiel (2014) ได้ศึกษาวิจัยความต้องการสมรรถนะของบริษัทต่าง ๆ เพื่อเอาชนะการเปลี่ยนแปลงในยุคพลิกผัน โดยผู้บริหารจะต้องมีความคล่องตัวและความยืดหยุ่น นำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ Nibedita Saha, Tomas Saha, Ales Gregar and Petr Saha (2020) กล่าวว่าสมรรถนะที่ทำให้องค์กรและผู้บริหารเกิดความคล่องตัวในยุคพลิกผัน ได้แก่ สมรรถนะในการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมที่เข้มข้นของเทคโนโลยี สมรรถนะความยืดหยุ่นขององค์กร และพัฒนาการเรียนรู้ขององค์กรแนวทางใหม่

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาที่พลิกผัน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา และนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นข้อมูลสารสนเทศ เป็นประโยชน์ในการวางแผน พัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อองค์กรหรือสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูมัธยมศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี

2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูมัธยมศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ข้าราชการครูระดับมัธยมศึกษา ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรีที่ปฏิบัติการสอนในปีการศึกษา 2566 จำนวน 31 โรงเรียน ข้าราชการครูจำนวน 2,911 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Cohen, et al. (2018 : 206) และเมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้วใช้วิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูมัธยมศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 40 ข้อ โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม 2) ด้านการพัฒนาตนเองและความแข็งแกร่งทางอารมณ์ 3) ด้านการรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง 4) ด้านการให้บริการและประชาสัมพันธ์สารสนเทศ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 ค่าความเชื่อมั่น 0.992

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูมัธยมศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำหนังสือขออนุญาตในการแจกแบบสอบถามจากผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา พร้อมทั้งนำหนังสือขออนุญาตเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา ขอความอนุเคราะห์จากครูในการตอบแบบสอบถามผ่าน google from ไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 ชุดและรวบรวมแบบสอบถามซึ่งนัดวันเก็บแบบสอบถามระหว่างวันที่ 18 - 22 กันยายน 2566 รวบรวมแบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด 357 ชุด ได้รับคืนทั้งหมด 357 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์แบบสำเร็จรูป

การวิเคราะห์แบบสอบถาม ผู้วิจัยนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ 357 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean:$\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายข้อ พร้อมทั้งวิเคราะห์เปรียบเทียบ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t- test) วิเคราะห์เปรียบเทียบ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่าง รายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe’s Multiple Comparison Method)

การทบทวนวรรณกรรม

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จและตามหลักการแนวคิดนี้จึงได้กำหนดสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) ได้กล่าวว่าสมรรถนะหลักคือคุณลักษณะร่วมของผู้บริหารโรงเรียนเพื่อหล่อหลอมค่านิยม และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถทางวิชาการ การสื่อสารและเทคโนโลยี และการริเริ่มสร้างสรรค์ จากการทบทวนวรรณกรรมและสังเคราะห์องค์ประกอบ ซึ่งนำมาเป็นกรอบขอบข่ายของการวิจัยในครั้งนี้แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1) ด้านการใช้เทคโนโลยี AECT (1994) เทคโนโลยีการศึกษา เป็นกระบวนการบูรณาการที่เกี่ยวกับมนุษย์ วิธีดำเนินการ แนวคิด เครื่องมือ และอุปกรณ์ เพื่อการวิเคราะห์ปัญหา และการนำไปใช้

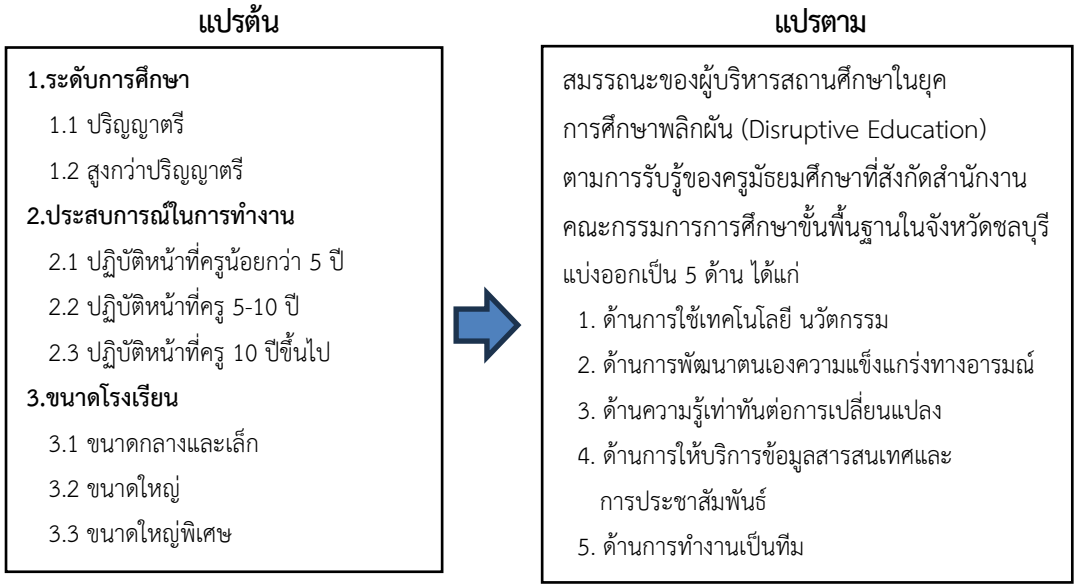
2) ด้านการเรียนรู้พัฒนาตนเอง ความแข็งแกร่งทางอารมณ์ กุลธิดา รุ่งเรืองเกียรติ (2564) ได้กล่าวว่าการเรียนรู้พัฒนาตนเองความแข็งแกร่งทางอารมณ์ หมายถึงความสนใจอยากเรียนรู้ อยากตั้งคำถาม ความอดกลั้น (Tolerance) เปิดรับมุมมองใหม่ และมีความคิดสร้างสรรค์

3) ด้านการรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง วรากรณ์ สามโกเศศ (2561) ได้กล่าวว่าการรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงคือ “อยู่รอดอยู่ดี” โดยมีหลักการรู้เท่าทันคือ 1) รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี 2) รู้เท่าทันชีวิต 3) รู้เท่าทันใจตนเอง 4) รู้เท่าทันมนุษย์ด้วยกัน 5) รู้เท่าทันการต้องมีคุณค่าของมนุษย์

4) ด้านการใฝ่บริการ และประชาสัมพันธ์ สารสนเทศ ปณิฎฐา เกลียวสัมพันธ์ใจ (2565) ได้กล่าวว่าการใฝ่บริการและประชาสัมพันธ์สารสนเทศ คือการกระทำที่คอยอำนวยความสะดวกสบายรวดเร็วหรือช่วยเหลือเกื้อกูล เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้วยจิตใจที่เปี่ยมไปด้วยความปรารถนาดี เพื่อให้ผู้ร่วมงานเกิดการประทับใจ

5) ด้านการทำงานเป็นทีม ละเอียด พุ่มพู (2564) ได้กล่าวว่าการทำงานเป็นทีมหมายถึงการร่วมกันทำงานของสมาชิก โดยทุกคนมีเป้าหมายเดียวกัน มีการวางแผนการทำงานร่วมกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย



ผลการวิจัย (Research Results)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการประเมิน สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูชั้นมัธยมศึกษา ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูชั้นมัธยมศึกษา ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี ในภาพรวมและรายด้าน

ด้านสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม	4.33	0.67	มาก
2. ด้านการพัฒนาตนเองและความแข็งแกร่งของอารมณ์	4.16	0.83	มาก
3. ด้านการรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง	4.33	0.75	มาก
4. ด้านการให้บริการข้อมูลสารสนเทศและการประชาสัมพันธ์	4.37	0.72	มาก
ด้านการทำงานเป็นทีม	4.28	0.81	มาก
รวม	**4.29**	**0.71**	**มาก**

จากตารางที่ 1 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูชั้นมัธยมศึกษา ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=4.29) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\overline{X}$=4.37) คือด้านการให้บริการข้อมูลสารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ($\overline{X}$=4.33) รองลงมา คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม และด้านการรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง และด้านค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุด ($\overline{X}$=4.16) คือด้านการพัฒนาตนเองและความแข็งแกร่งของอารมณ์

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูชั้นมัธยมศึกษา ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน รายละเอียดดังตารางที่ 2 – 4

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูชั้นมัธยมศึกษา ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education)	**ระดับการศึกษา**				**t**	***p***
	ปริญญาตรี		**สูงกว่าปริญญาตรี**			
	$\overline{X}$	**S.D.**	$\overline{X}$	**S.D.**		
1. ด้านการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม	4.38	0.67	4.24	0.67	1.776	0.007*
2. ด้านการพัฒนาตนเองและความแข็งแกร่งของอารมณ์	4.25	0.77	4.01	0.91	2.497	0.014*
3. ด้านการรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง	4.40	0.71	4.20	0.81	2.299	0.022*
4. ด้านการให้บริการข้อมูลสารสนเทศและการประชาสัมพันธ์	4.42	0.71	4.29	0.74	1.457	0.146
5. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.37	0.77	4.12	0.85	2.640	0.009*
รวม	**4.36**	**0.68**	**4.17**	**0.75**	**2.294**	**0.022***

*P<.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา พลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูชั้นมัธยมศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการให้บริการข้อมูลสารสนเทศและการประชาสัมพันธ์

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูชั้นมัธยมศึกษา ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ด้านสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education)	**ประสบการณ์ในการทำงาน**						**f**	***p***
	น้อยกว่า 5 ปี		**5-10 ปี**		**มากกว่า 10 ปีขึ้นไป**			
	$\bar{X}$	**S.D.**	$\bar{X}$	**S.D.**	$\bar{X}$	**S.D.**		
1. ด้านการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม	4.36	0.62	4.35	0.60	4.31	0.73	0.155	0.856
2. ด้านการพัฒนาตนเองและความแข็งแกร่งของอารมณ์	4.33	0.65	4.23	0.74	4.07	0.92	2.431	0.090
3. ด้านการรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง	4.40	0.62	4.37	0.67	4.28	0.82	0.654	0.521
4. ด้านการให้บริการข้อมูลสารสนเทศและการประชาสัมพันธ์	4.41	0.59	4.41	0.66	4.34	0.79	0.286	0.751
5.ด้านการทำงานเป็นทีม	4.42	0.60	4.35	0.67	4.20	0.92	2.080	0.127
รวม	**4.38**	**0.58**	**4.34**	**0.61**	**4.24**	**0.79**	**1.075**	**0.342**

*P<.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูชั้นมัธยมศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูชั้นมัธยมศึกษา ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามความคิดเห็นของข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน

ด้านสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education)	ขนาดโรงเรียน						f	*p*
	ขนาดเล็กและกลาง		ขนาดใหญ่		ขนาดใหญ่พิเศษ			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม	4.27	0.66	4.09	0.75	4.41	0.64	5.809	0.003*
2. ด้านการพัฒนาตนเองและความแข็งแกร่งของอารมณ์	4.33	0.71	4.08	0.94	4.17	0.81	0.713	0.491
3. ด้านการรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง	4.39	0.68	4.13	0.88	4.37	0.71	2.701	0.069
4. ด้านการให้บริการข้อมูลสารสนเทศและการประชาสัมพันธ์	4.50	0.53	4.13	0.86	4.43	0.68	4.719	0.010*
5. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.43	0.62	4.06	0.89	4.33	0.79	3.247	0.040*
รวม	**4.38**	**0.61**	**4.10**	**0.815**	**4.34**	**0.69**	**3.114**	**0.046***

*P<.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูชั้นมัธยมศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการพัฒนาตนเองและความแข็งแกร่งของอารมณ์ รวมทั้งด้านการรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูชั้นมัธยมศึกษา ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี พบว่าประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ครูระดับชั้นมัธยมศึกษา ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี มีการรับรู้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการให้บริการข้อมูลสารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ด้านการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม ด้านการรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านการทำงานเป็น

ทีม และด้านการพัฒนาตนเองและความแข็งแกร่งของอารมณ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน และค่าเฉลี่ยในระดับมากนี้สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี มีนโยบายมุ่งเน้นและส่งเสริมให้ข้าราชการครูและบุคลากรนั้นมีความรู้ความเข้าใจ แล้วก้าวทันต่อโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงและพลิกผันอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19 ที่ผ่านมาตลอดจนมีนโยบายให้ครูและสถานศึกษาพร้อมรับทุกสถานการณ์ ดังนั้นข้าราชการครูทุกคนจึงมีความตระหนักรู้และเข้าใจความจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องมีสมรรถนะผู้นำทางการศึกษาในโลกยุคผลิกผัน (Disruptive Education) ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของเจริญ ภูวิจิตร์ (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางการศึกษาโลกยุคผันผวน ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางการศึกษาโลกยุคผันผวน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เป็นรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการให้บริการข้อมูลสารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากข้าราชการครูต้องปฏิบัติงานภายใต้คำสั่งและการมอบหมายจากผู้บริหารเป็นหลัก โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ ครูมีความเป็นเอกเทศไม่ได้พบปะพูดคุย หรือมีเวลาในการร่วมประชุมปรึกษาหารือบ่อยนัก เพราะอาจมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา และภารกิจงานที่มากมาย ดังนั้นการสื่อสารชี้แจงข้อมูลการสร้างความเข้าใจให้ตรงกันจึงใช้วิธีการสื่อสารผ่านการประชาสัมพันธ์เป็นหลักในช่องทางที่หลากหลายจึงทำให้ครูมีความเข้าใจในการให้ข้อมูลสารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ของผู้บริหารเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับ สตรีรัตน์ ตั้งมีลาภ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ในด้านการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมในสถานศึกษาของครูในปัจจุบันค่อนข้างที่จะมีความพร้อมเป็นส่วนใหญ่ จะเห็นได้ว่าเกือบทุกโรงเรียนได้มีการจัดสวัสดิการ ในการซื้ออุปกรณ์ เครื่องมือ หรือส่งเสริมการใช้จัดกิจกรรมการประกวดสร้างสรรค์เทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ ๆ ส่งเสริมการติดต่อสื่อสารในทุกรูปแบบ เช่น การประชุมการปฏิบัติงานผ่านช่องทางออนไลน์ จึงทำให้ครูมีการตระหนักรู้ถึงสมรรถนะของผู้บริหารในด้านการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม ในการบริหารงานในระดับมาก สอดคล้องกับ ปวริศา มีศรี (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนที่นำมาศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม

1.3 ด้านการรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากข้าราชการครูได้รับการกระตุ้นให้มีความตื่นตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนตลอดจนตั้งความหวังไว้กับผู้บริหารในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะครูส่วนใหญ่มีอายุน้อย และมีหัวสมัยใหม่ เรียนรู้และเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้ง่าย จึงมีการรับรู้ได้สูง สอดคล้องกับ พร้อมพิไล บัวสุวรรณ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านความสามารถในการบริหารจัดการอย่างยืดหยุ่น รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อตอบสนอง ความเปลี่ยนแปลงอย่างร่วมมือร่วมพลังเป็นอันดับแรก

1.4 ด้านการทำงานเป็นทีม พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการปฏิบัติงานของข้าราชการครูจะต้องปฏิบัติตามโครงสร้างของงาน 4 ฝ่าย จึงมีการดำเนินงานขับเคลื่อนทีมงาน ตามความสามารถ ตามความเต็มใจ โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูน้อยจึงต้องร่วมมือร่วมใจ โดยมีผู้บริหารนำทีมหรือร่วมทีมจนกว่าภารกิจนั้น ๆ จะสำเร็จไปได้ด้วยดี ส่งเสริมให้ทีมงาน ร่วมสร้างสรรค์งาน และร่วมรับผิดชอบยามเกิดปัญหา ก็จะทำให้ครูมองเห็นในความทุ่มเท และเห็นความสำคัญของการสร้างทีมงานที่เข้มแข็งในตัวผู้บริหารเป็นอย่างมากสอดคล้องกับ สุกฤตา ประจง (2565) ศึกษาเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านการทำงานเป็นทีมให้ความสำคัญของการทำงานเป็นทีม ตระหนักถึงความสำคัญของกันและกัน แสดงออกซึ่งการยอมรับการให้เกียรติกัน อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการพัฒนาตนเองและความแข็งแกร่งของอารมณ์ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากครูเป็นผู้ที่ต้องปฏิบัติงานร่วมกับผู้บริหารโดยตรง การแสดงออกทางอารมณ์ทั้งเชิงบวกและเชิงลบของผู้บริหารจึงมักจะส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของครู และในด้านสภาวะจิตใจ หรือในด้านการเป็นแบบอย่างของการพัฒนาตนเอง เช่น ส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพ (วิทยฐานะ) จึงเป็นภาพสะท้อนกลับไปถึงตัวผู้บริหารในด้านการเอาใจใส่ และเป็นต้นแบบที่ดีในการพัฒนาตนเอง มีความน่าเลื่อมใส ครูจึงเกิดการรับรู้ได้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับเจริญ ภูวิจิตร (2565) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางการศึกษาโลกยุคผันผวน ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาตนเองและความแข็งแกร่งของอารมณ์ อันได้แก่ผู้บริหารมีความคล่องตัวในการเรียนรู้มี Mindset ในการทำงาน มองโลกและมีทัศนคติที่รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูชั้นมัธยมศึกษา ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน ดังนี้

2.1 ครูที่มีระดับศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูชั้นมัธยมศึกษา ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ยกเว้นด้านการให้บริการข้อมูลสารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้านการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้านการพัฒนาตนเองและความแข็งแกร่งของอารมณ์ ด้านการรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากครูที่มีระดับการศึกษาที่สูงจะมีพฤติกรรมและการรับรู้ เข้าใจการปฏิบัติงานได้ลุ่มลึก ตามศักยภาพระดับความรู้ ตลอดจนผู้บริหารจะให้ความสนใจ ไว้เนื้อเชื่อใจการทำงานได้สูงกว่า และมักจะได้รับการมอบหมายงานที่ยากและท้าทาย ได้รับความใกล้ชิด และผลตอบแทน จึงทำให้เกิดความพึงพอใจตรงข้ามกับครูที่มีระดับการศึกษาที่น้อยกว่ามักจะถูกจำกัด ในด้านความรู้ ความสามารถ จึงทำให้การรับรู้ในด้านสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ไม่เท่าเทียมกัน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน สอดคล้องกับ พัชนียา ราชวงษ์ (2565) ทำการวิจัยเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปกติใหม่ (New Normal) ตามการรับรู้ของครูสังกัด สพป.สระบุรี เขต 1 พบว่าข้าราชการครูที่มีระดับของการศึกษาที่ต่างกัน มีการรับรู้ต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคปกติใหม่ (New Normal) โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

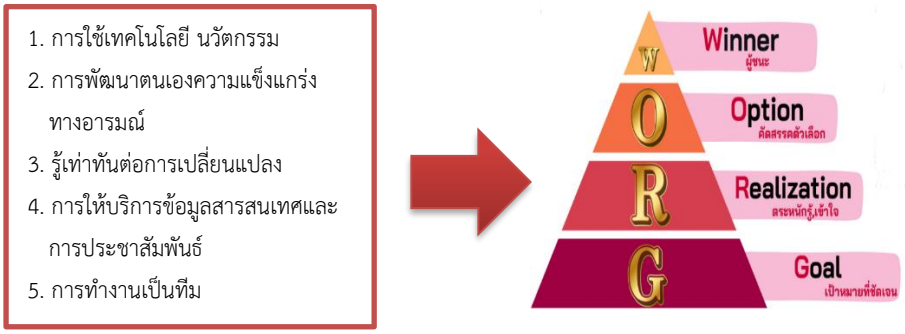
2.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีการรับรู้ต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูชั้นมัธยมศึกษา ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของครูที่มากกว่าจะเป็น ตัวบ่งชี้ ความชำนาญ วุฒิภาวะทางอารมณ์และจิตใจ การแก้ปัญหาได้มากกว่า แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ครูที่มีประสบการณ์น้อยก็ยังสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ รู้จักใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีได้สะดวกกว่า ตลอดจนการเป็นผู้น้อยย่อมไม่มีข้ออคติทางใจ พร้อมรับการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง ไม่ยึดติดกับสิ่งเดิม ต่างกับครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานนาน เพราะคิดว่าตนเองเป็นผู้รู้และชำนาญแล้วจึงส่งผลให้การรับรู้ต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ของครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมีความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกันและ ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2.3 ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการรับรู้ต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูชั้นมัธยมศึกษาที่สังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ยกเว้นด้านการพัฒนาตนเองและความแข็งแกร่งของอารมณ์ ด้านการรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้เนื่องมาจากความพร้อมของสถานศึกษาที่ไม่เท่ากันไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากร โดยครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่พิเศษ หรือขนาดใหญ่จะมีการปฏิบัติงานตามโครงสร้างสายงานที่รับผิดชอบ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มงาน การเห็นภาพรวมของการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นเพียงมุมเดียว ตลอดจนความผูกผันระหว่างบุคลากรเพื่อนร่วมงานก็ลดน้อยลง หรือผู้บริหารเองก็ตามจะมีความรักใคร่ผูกพัน และความรู้สึกเชิงบวกน้อยกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง สอดคล้องกับยุพา มั่นเขตกิจ (2565) ทำการวิจัยเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในยุคการศึกษาที่พลิกผันตามการรับรู้ของครู สังกัด สพป.เพชรบูรณ์ เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในยุคการศึกษาที่พลิกผันตามการรับรู้ของครู จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในภาพรวม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

องค์ความรู้ใหม่ (Originality and Body of Knowledge)

จากการสังเคราะห์ผลการวิจัยโดยภาพรวมทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ เพื่อสนับสนุนแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะของผู้บริหารในยุคการศึกษาพลิกผัน โดยผู้นำแห่งอนาคตในยุคการพลิกผัน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีต้องมีลักษณะ “เก่งคน เก่งงาน ทันโลก” ในรูปแบบ Grow Model ดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะของผู้บริหารในยุคการศึกษาพลิกผัน

แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะของผู้บริหารในยุคการศึกษาพลิกผัน ได้แก่ 1) **ผู้ชนะ :** นำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเอง และเป็นแบบอย่างที่ดี 2) **คัดสรรตัวเลือก :** มอบหมายงานให้ตรงกับคน ใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมบริหารจัดการสถานศึกษา 3) **ตระหนักรู้ เข้าใจ :** รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความแข็งแกร่งทางอารมณ์และจิตใจ บริการข้อมูลสารสนเทศและประชาสัมพันธ์ และ **4) มีเป้าหมายที่ชัดเจน :** มีการวางแผนที่ดี และทำงานเป็นทีม

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้คือ

จากผลการวิจัยเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน (Disruptive Education) ตามการรับรู้ของครูชั้นมัธยมศึกษา ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรีตามผลการวิจัย พอที่จะมีข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

สำหรับในด้านการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมุ่งเน้นและให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนที่มีการปรับเปลี่ยนเป็นรูปแบบของ Online Onsite หรือ On demand เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินต่อไปได้ แม้จะอยู่ในสภาวการณ์ไหนก็ตาม ในด้านการพัฒนาตนเองและความแข็งแกร่งของอารมณ์ นอกจากมีภาวะผู้นำแล้วยังจะต้องสามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา และทันทุกสถานการณ์ มีลักษณะ Head Active รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก สามารถบริหารความเสี่ยงได้อย่างดีเยี่ยมอีกด้วย ตลอดจนการให้บริการข้อมูลสารสนเทศและการประชาสัมพันธ์โดยอยู่บนพื้นฐานของความเที่ยงตรงเชื่อถือได้ รวมทั้งการทำงานเป็นทีมควรส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะโดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และโรงเรียนขนาดใหญ่

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปคือ

ควรทำการศึกษาคุณลักษณะในด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาพลิกผัน ตามการรับรู้ของครูชั้นมัธยมศึกษา ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดชลบุรี เพราะในข้อคำถามของตอนที่ 3 ตามความคิดเห็นของครูได้ให้ข้อสังเกตว่าในยุคการศึกษาพลิกผันนี้ สำหรับผู้บริหารโดยเฉพาะในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ครูผู้ตอบแบบสอบถามจะกล่าวถึงข้อบกพร่องในด้านคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนการสร้างแรงจูงใจ โดยผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าในยุคการศึกษาพลิกผันนี้ ครูอยู่ในสภาวะความเปราะบาง มีความถดถอยทางอารมณ์และความคิด อันเป็นสาเหตุให้องค์กรขาดความสุข ครูหมดไฟในการทำงาน ไร้ซึ่งแรงจูงใจ ประกอบกับผลการวิจัยในด้านพัฒนาตนเองและความแข็งแกร่งของอารมณ์ของครูมีการรับรู้ที่น้อยที่สุด จึงสมควรที่จะทำการวิจัยในด้านนี้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

กัญญานิษฐ์ ขุนประดิษฐ์. (2562). **การศึกษาสมรรถนะหลักสูตรของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา. (2560). **Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน.** เอกสารอัดสำเนา.

กุลธิดา รุ่งเรืองเกียรติ. (2564). “สร้างทักษะด้านอารมณ์และสังคม.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : **https://www.eef.or.th/article-empathy-compassion-271221** สืบค้น 20 มีนาคม 2566.

เจริญ ภูวิจิตร์. (2565). “ภาวะผู้นำทางการศึกษาโลกยุคผันผวน.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : **http://www.nidtep.go.th/2017/publish/doc/20220906-1** สืบค้น 20 มีนาคม 2566.

ปณิฎฐา เกลียวสัมพันธ์ใจ. (2565, ตุลาคม-ธันวาคม). “ภาวะผู้นำใฝ่บริการ: ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในรูปแบบใหม่.” **วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย.** 4 (4) : 65-69.

ปวริศา มีศรี. (2561). **สมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

พร้อมพิไล บัวสุวรรณ. (2565, พฤษภาคม-สิงหาคม). “ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เพื่อตอบสนองต่อการศึกษาที่พลิกผัน.” **วารสาร มจร. อุบลปริทรรศน์.** 7(2) : 1045-1049.

พิมพ์ประไพ ดวงบุบผา และเตือนใจ ดลประสิทธิ์. (2566). **การบริหารการศึกษาในยุค Digital Disruption**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญเจริญ.

ยุพา มั่นเขตกิจ, พร้อมพิไล บัวสุวรรณ และวรรณวิศา สืบนุสรณ์ คล้ายจำแลง. (2565, พฤษภาคม-สิงหาคม). “สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาที่พลิกผัน ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1.” **วารสาร มจร. อุบลปริทรรศน์.** 7(2) : 1031-1034.

ละเอียด พุ่มพู. (2564). **การทำงานเป็นทีม.** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : **http://www.acn.ac.th/articles/mod/forum/discuss.php?d=413** สืบค้น 20 มีนาคม 2566.

วรากรณ์ สามโกเศศ. (2021). “ต้องรู้เท่าทันอะไรในยุคใหม่.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : **https:// thaipublica.org/ 2018/11/varakorn-273/** สืบค้น 20 มีนาคม 2566.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). **การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ : เลิฟ แอนด์เลิฟเพรส.

วลัยพานิช. (2543). **การสอนด้วยวิธี Storyline**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สตรีรัตน์ ตั้งมีลาภ. (2558). **การศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (2564). “แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนในศตวรรษที่ 21.” **วารสารครุรุสภาวิทยาจารย์.** 2(1) : 1-16.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพฯ : อุษาการพิมพ์.

สุกฤตา ประจง. (2565, ตุลาคม-ธันวาคม). “สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร.” **วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**. 11(41) : 31-36.

AECT. (1994). “ขอบข่ายเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา.” สมาคมสื่อสารและเทคโนโลยีการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : **https://thaiaect.org/** สืบค้น 15 มีนาคม 2566.

Nibedita Saha, Tomas Saha, and Petr Saha. (2020). “Entrepreneurial Universities' Strategic Role in Accelerated Innovation for Regional Growth.” In **Examining the role of entrepreneurial universities in regional development**. pp. 51-65. IGI Global.

Kiel, B. (2014). “Companies' Demand for Competencies to Overcome Disruptive Change.” **Managing Disruption and Destabilisation**. pp. 91-108.